

Aan: de gemeenteraden en de colleges van B&W van
Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland,
Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen,
Veere en Vlissingen.

In afschrift aan:

Het Algemeen Bestuur veiligheidsregio Zeeland, de Commissaris van de Koning in Zeeland, De Inspectie
Veiligheid en Justitie, het ministerie Veiligheid en Justitie, de vaste Kamercommissie Veiligheid en Justitie.

Datum : 7 juli 2015
Betreft : Maatwerk in Brandweezorg Zeeland

Geachte heer, geachte mevrouw,

Namens onze leden hebben wij u met onze brief van 9 december 2014 op hoofdlijnen geïnformeerd over onze bedenkingen bij het project 'Maatwerk in Brandweezorg'. Dit heeft helaas niet geleid tot de noodzakelijke aanpassingen. Zo blijkt uit de stukken die zijn verzonden aan de gemeenteraden.

De beantwoording van onze brief, het rapport 'Maatwerk in Brandweezorg 3.0' en de wijze waarop de plannen zijn gepresenteerd in de gemeenteraden, vormen de grondslag voor de volgende standpunten die samen leiden tot onze conclusie dat het Algemeen Bestuur de verantwoordelijk bestuurders (colleges en gemeenteraden) aantoonbaar onvolledig en onjuist heeft geïnformeerd.

Wettelijk kader

De titel van het project wekt de suggestie dat de brandweezorg naar eigen inzicht kan worden ingericht. Deze aanname is ook duidelijk herkenbaar in de reactie van de Bestuurlijke Klankbordgroep op onze brief en in het rapport 'Maatwerk in Brandweezorg 3.0'. Hoewel in dit rapport met regelmaat wordt verwezen naar wettelijke kaders, blijkt duidelijk uit de voorstellen dat de wettelijke bepalingen niet worden nageleefd. De beoogde inzet van een 'Zeeuwse TS' met 4 personen, de inzet van een 'TS2' en het generiek ophogen van opkomsttijden voor hele gebieden, voldoen niet aan de wettelijke eisen zoals gesteld in het Besluit veiligheidsregio's.

Het landelijk beleidskader Uitruk op Maat heeft geen enkele juridische status én geen draagvlak op de werkvloer, hetgeen u niet zal zijn ontgaan. Bovendien hebben het Veiligheidsberaad als bestuurlijk platform, noch Brandweer Nederland als netwerkorganisatie, de bevoegdheid om normen te stellen die afwijken van de wettelijke bepalingen. Dat doet het parlement, al dan niet op voordracht van de regering.

Dit brengt ons bij de rol die het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Zeeland denkt te kunnen innemen. In artikel 2, 3-lid 3 en 3a van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is de rol van het college en de gemeenteraad duidelijk omschreven. De gemeenteraad (opdrachtgever) is primair verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid van zijn burgers en dus bepalend voor het niveau van de brandweezorg en het toezien op de uitvoering (controle op prestaties van de brandweer). De gemeenteraad stelt de doelstellingen voor de brandweezorg eens in de vier jaar vast. Het lijkt alsof de gemeenteraden in Zeeland deze rol die zij binnen dit kader dienen te vervullen, uit handen wordt genomen. Het 'organiseren' van de brandweezorg is immers geen 'Maatwerkproject' maar onderdeel van een wettelijke beleidscyclus die is omschreven in artikel 14 en artikel 15 Wvr. Met de door de gemeenteraad vast te stellen verordening bepalen zij dus geheel en al de organisatie en resultaten van de brandweer. Het college en in onze ogen ook de gemeenteraad zijn en blijven wettelijk verantwoordelijk voor de veiligheid in hun gemeente.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1	Telefoon : 033 - 49 62 768	Fiscaal : 81.86.45.167
3833 AM Leusden	Fax : 033 - 49 62 777	KvK-nummer : 08168567
Post : Postbus 290	Home : www.brandweervrijwilligers.nl	Bankrekening : 61.37.43.415
3830 AG Leusden	E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl	CMHF - Verenigingsnummer 90

Visie op vrijwilligers

In de aanbiedingsbrief geeft het Algemeen Bestuur aan dat de brandweer overdag slechts in 39% van de uitrukken op tijd kan komen. De reden hiervoor is dat met name overdag onvoldoende vrijwilligers beschikbaar zijn om uit te kunnen rukken. Ook wordt verwezen naar maar liefst 17 bijlagen. In deze bijlagen treffen wij uiteenlopende onderwerpen variërend van een Visie op waterongevallen tot een Visie Rope Rescue Team. Een Visie om de bestaande vrijwilligers te behouden, mee te nemen in ontwikkelingen en nieuwe vrijwilligers te werven en te binden, zoals die in 2013 landelijk is gepresenteerd en aangeboden aan de regio's, vinden wij niet in de bijlagen. De trend dat er in de regio Zeeland aanmerkelijk meer vrijwilligers vertrekken dan instromen is blijkbaar de afgelopen 5 jaar niet als urgent probleem geduid en geen reden geweest om actief beleid te ontwikkelen voor een levensvatbare brandweerorganisatie, anders dan voor het sluiten van posten en uitrukken met minder mensen.

Uitgangspunten

In bijlage 6 vinden wij de uitgangspunten voor Maatwerk in Brandweezorg. Daarin worden 'normen' en methoden uit de hoed getoverd die wij niet kennen. Zo wordt een 'primaire voorziening' in de vorm van een 'TS2/First Responder' ingezet, waarbij de term 'TS' voor dit voertuig misleidend is. Het Algemeen Bestuur bedoelt hier zeer waarschijnlijk een bestelbusje met 2 personen. Onder welke voorwaarden dit voertuig zal worden ingezet is niet helder.

De uitgangspunten die gaan over het brandverloop en het redden van mensen zijn achterhaald en daarmee misleidend. Ze staan in schril contrast met maatschappelijke ontwikkelingen en trends op het gebied van kwetsbare groepen in onze samenleving en de resultaten uit (inter)nationaal onderzoek naar brandverloop en overleefbaarheid bij woningbranden. Deze onderzoeken hebben aangetoond dat het brandverloop niet standaard en daarmee onvoorspelbaar is en mensen een woningbrand wel degelijk kunnen overleven. Uiteraard kan de brandweer daarbij ook door snel en adequaat ingrijpen het verschil maken. De burger moet daarbij kunnen vertrouwen op een brandweezorg die voldoet aan het minimale kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's.

Dit vertrouwen wordt ernstig geschaad door het uitgangspunt (24) waar de standaardopkomsttijd voor woningen generiek wordt verhoogd van 8 naar 10 minuten en de eerst aankomende eenheid geen basisbrandweereenheid (TS6) is maar een Zeeuwse TS 4 met een beperkte slagkracht. Daarmee voldoet de brandweezorg niet aan de wettelijke bepalingen en de rechtens vereiste zorgplicht.

Zeeuwse TS

In onze vorige brief hebben wij onze bezwaren gemeld. Na de lange weg met allerlei operationele en technische problemen heeft het brandweerpersoneel bij ons aangegeven het vertrouwen in dit voertuigconcept verloren te hebben. Nut en noodzaak kunnen niet met vakinhoudelijke argumenten worden onderbouwd en het belangrijkste probleem, de noodzakelijke primaire slagkracht ontbreekt. Volgens deze ervaringsdeskundigen is een Zeeuwse TS storingsgevoelig en niet in staat om adequaat de uitbreiding van een brand te beperken, cq. een brand beheersbaar te houden. Met het eerder geconstateerde gebrek aan primaire bluswatervoorzieningen in Zeeland is dat bijna onmogelijk.

Een ander opmerkelijk feit vinden wij in bijlage 3 (Financiële consequenties Maatwerk in Brandweezorg). Daar staat een vergelijking (tabel 3) tussen de kosten voor een TAS6 (aanschafwaarde: € 411.400) en een Zeeuwse TS (aanschafwaarde: € 300.000). Deze vergelijking stuit bij ons op grote vraagtekens. Een marktconforme prijs voor een standaard tankautospuiter ligt volgens onze informatie (en eerder begrotingen van de VR Zeeland) ergens tussen de € 250.000 en € 300.000, afhankelijk van de gekozen opties. In de berekening missen wij eveneens de extra opleidings- en oefenkosten voor de afwijkende procedures. Daarnaast geeft een functionaris van de veiligheidsregio tijdens de presentatie van de voorstellen in de gemeente Veere aan dat de TS4 ook met 6 man weg kan, 'volledig geoutilleerd'. Dat is nadrukkelijk niet het geval en met het oog op de overige opmerkingen; misleidend.

Opkomsttijden

De minister van VenJ heeft eerder in een brief de veiligheidsregio Zeeland met klem verzocht om de opkomsttijden te verbeteren. Met zijn bericht en de handreiking van 28 november 2012 is alle veiligheidsregio's nogmaals duidelijk gemaakt dat het wettelijk kader onverminderd van kracht is en dat generiek afwijken van de normtijden (art. 3.2.1. Bvr) niet is toegestaan. Desondanks worden bij uitgangspunt 31 voor de verschillende gebouwtypen nieuwe (verhoogde) 'Zeeuwse normtijden' geïntroduceerd. Hoewel daarbij herhaaldelijk wordt verwezen naar een 'kosten-batenafweging' kunnen wij een objectieve berekening van de kosten en de baten die bij een dergelijke afweging horen, niet terugvinden in de 17 bijlagen.

Met het brandrisicoprofiel (versie 1.1. november 2013) is een inschatting gemaakt van het brandrisico. Deze inventarisatie dient te worden vertaald naar een dekkingsplan (art. 14 Wvr.) waarin de overschrijdingen van de Bvr normtijden en de eventuele compenserende (preventieve) maatregelen inzichtelijk en kenbaar zijn gemaakt. Met de nu voorliggende plannen kunt u als verantwoordelijk bestuurder geen afweging maken of een overschrijding van de normtijd bij een kwetsbaar object aanvaardbaar is of niet en of de brandweezorg al dan niet voldoet aan het wettelijke minimum niveau.

Sluiten posten

Het is voor ons (vakinhoudelijk) onverklaarbaar hoe het Algemeen Bestuur erin geslaagd is om met de ingrijpende maatregelen uit het project 'Maatwerk in Brandweezorg', zoals het sluiten van 8 posten en het inruilen van 25 volwaardige basiseenheden tegen een 'Zeeuwse TS', het dekkingspercentage voor de veiligheidsregio Zeeland van 39% te verhogen naar 93,2%. Vooral met het oog op de aangenomen motie in de Tweede Kamer over het sluiten van brandweerposten zonder dekkingsplan en de wettelijke kaders, is dit resultaat te mooi om waar te zijn. Het zal u dan ook niet verbazen dat wij deze 'verbetering' naar het rijk der fabelen verwijzen.

Bezuiniging op veiligheid niet op bedrijfsvoering en management

Verschillende functionarissen van de veiligheidsregio's en burgemeesters verklaren dat er ook wordt gesneden in de bedrijfsvoering en het management van de veiligheidsregio. De betreffende salarislasten in de begrotingen van 2014, 2015 en 2016 laten echter zien dat daar, behoudens het vertrek van een enkel Fte door natuurlijk verloop, geen sprake van is. De forse taakstelling van 20% wordt niet gehaald maar het bezuinigde bedrag van € 508.900 komt geheel voor rekening van de repressieve brandweezorg en daarmee de veiligheid van de burgers en brandweerlieden in uw gemeenten.

Tot slot

Wij denken u met het voorgaande inzicht te hebben gegeven in onze standpunten. Indien het Algemeen Bestuur 9 juli aanstaande gaat instemmen met de voorstellen in het project "Maatwerk in Brandweezorg" zal de wettelijke brandweezorg in grote gebieden in Zeeland tekortschieten. Over de risico's die het brandweerpersoneel en de burgers lopen als gevolg van deze 'Maatwerk' exercitie wordt in de stukken nauwelijks iets gezegd. Dit geldt ook voor het antwoord op de vraag wie verantwoordelijk is voor de gevolgen van deze voorstellen. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat er een oorzakelijk verband tussen de door de politiek opgelegde bezuinigingen en bovenstaand gesjoemel met de veiligheid bestaat.

Wij zijn graag bereid om met u een afspraak te maken voor een toelichting en de mogelijkheden tot het uitbrengen van een 'second opinion'.

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Ruud van Vliet, vicevoorzitter